TÄHTVERE KUUKIRI

Tähtvere Elu

TASUTA AUGUST 2018 NR. 7

Tartu avas Koidula ja Jannseni mälestusväljaku

Reedel, 3. augustil kell 12 avati Ülejõe pargis Kaarsilla lähistel Lydia Koidula ja Johann Voldemar Jannseni mälestusväljak. Kõik linlased ja külalised on oodatud!

Tartu linnapea Urmas Klaasi sõnul on Eesti rahvusliku ärkamisaja suurkujudele pühendatud mälestusmärk Tartu kingitus Eesti vabariigi juubeliaastaks. "Maastikku sulanduv skulptuur on tartulikult omanäoline ja huvitav ning Emajõe kaldal on nüüd veel üks mõnus ajaveetmiskoht juures," ütles linnapea.

Kaarsilla lähistele rajatud Koidula ja Jannseni skulptuurid ning neid ümbritsev väljak moodustavad maastikuarhitektuurse ja skulpturaalse terviku. Kujude autorid on paigutanud Koidula ja Jannseni n-ö rahva sekka ning kujutanud Koidulat lapsena ja Jannsenit noore mehena. Väljakul keskel on valguspuu ja selle ümber rohkelt pinke. Väljaku äärest viib trepp alla Emajõe äärde.

Kaarsilla lähistele rajatud mälestusmärgi idee autorid on OÜ TajuRuum maastikuarhitektid Edgar Kaare, Kerli Irbo jaTerje Ong, skulptorid Bruno Kadak ja Mare Mikof ning arhitekt Tõnu Laanemäe.

Koidula ja Jannseni mälestusmärgile parima idee saamiseks korraldas linn 2016. aastal konkursi, mille võitis töö „Tärkamine". OÜ PVH Ehitus alustas skulptuuri ümbritseva väljaku rajamisega selle aasta aprillis, skulptuurid jõuavad kohale 1. augustil.Mälestusväljak avatakse reedel, 3. augustil kell 12 Jaanus Tepomehe lavastusega.

Koidula ja Jannseni monumendi rajasid hankel ühispakkumuse teinud osaühingud TajuRuum ja Keha3 ning skulptorid Bruno Kadak ja Mare Mikof. Kokku läks mälestusväljaku rajamine maksma 354 442 eurot, millest skulptuuride, valguspuu ja luuletahvlite tegemiseks kulus 111 936 eurot.

Tartu linnavalitsus

TEATED

Linn premeerib tublisid sportlasi

Linnavalitsus eraldas reservfondist 2250 eurot MTÜ Tartu Kalevi Veemotoklubi veemotosportlaste Rasmus Haugasmägi ja Stefan Arandi ning nende treenerite premeerimiseks.Rasmus Haugasmägi tuli OSY-400 paadiklassis Euroopa meistrivõistlustel kuldmedalile ning teda premeeritakse 1000 euroga ja tema treenerit Üllar Põvvatit 500 euroga. Stefan Arand võitis Euroopa meistrivõistlustel kuldmedali noorte paadiklassis (GT-15). Arandi saab linnalt preemiaks 500 eurot ja tema treener Henry Põvvat 250 eurot.

Lisainfo: sporditeenistuse juhataja Veljo Lamp, tel 7361 352, 516 7559.

Hajaasustuse programmi raames esitati 14 taotlust

Hajaasustuse programmi raames esitati linnavalitsusele kokku 14 taotlust. Programmist toetatakse majapidamiste veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Toetust küsiti nii uute puurkaevude rajamiseks, veetorustike rajamiseks kui ka vajalike seadmete soetamiseks. Kanalisatsioonisüsteemide osas soovitakse rajada imbväljakuid. Kaks taotlust esitati juurdepääsuteede osas.

Maksimaalne toetus ühele majapidamisele on 6500 eurot. Meetme kriteeriumide järgi on taotleja omaosalus kolmandik projekti maksumusest, ülejäänud osa jagavad võrdselt nii riik kui Tartu linn.

Tartu linnavalitsus otsustas kaasfinantseerida hajaasustuse programmi raames esitatud projekte kokku kuni 23 220 euroga.

Toetuse saajad selguvad augustis. Tegevused peavad olema ellu viidud 2019. aasta oktoobriks.

Alanud on Tartu linna 2019. aasta eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsootööprojektide toetuste ning huvitegevuse korraldamise toetuste taotlemine.

Kultuuriprojektide esitamise tähtaeg on 15. august, kõigi teiste toetuste taotlusi saab esitada kuni 1. septembrini.

Toetuste taotlemine toimub veebipõhises taotlemise keskkonnas: www.tartu.ee/kotoetused.

Lisainformatsioon taotlemise kohta on leitav Tartu linna kodulehelt: https://www.tartu.ee/et/juhised-toetuste-saamiseks#rahastamise-alused

Eesti Vabariigi taasiseseisvumise 27. aastapäeva tähistamine Tartus

20. augustil

11.00 Kõned ning koori- ja puhkpillimuusika vabadussõja mälestussamba Kalevipoeg juures

Kõnelevad Tartu linnapea Urmas Klaas, Tartu Ülikooli dotsent, ajaloodoktor Anu Raudsepp, Tartu Ülikooli-Jaani koguduse õpetaja Triin Käpp, Miina Härma Gümnaasiumi vilistlane Amaranta Lill Põld

Esinevad Politseikoor Chorus Menticum, Puhkpilliorkester Tartu

12.00 Rahvarõivaste tuulutamine kesklinna pargis

Lood, laulud, mängud, kohal rahvarõivaasjatundjad

Armastusfilmide festivali Tartuff avamine tuleb tänavu eriline, kui Tartu raeplatsil kohtuvad seninägemata viisil eesti filmid ja koorimuusika.

Lavale astub korraga ligemale 400 Tartumaa lauljat, kes esitavad tuntud kodumaiseid kooripalu, taustaks meie filmidest pärit maastikud. Tavatu filmikontsert kannab pealkirja „Põhjavaim. Eesti filmi maastikud".

Umbes 50-minutilises kavas kõlab Cyrillus Kreegi, Evald Aava, Villem Kapi, Mart Saare, Gustav Ernesaksa, Veljo Tormise, Olav Ehala, Pärt Uusbergi jt heliloojatemuusika. Näha saab ligemale 70 linateose katkendeid kõigist kolmest filmiliigist, aga ka seni külastamata unenäolisi maastikke, mida ei projitseerita ainult ekraanile, vaid ka ümbritsevatele hoonetele.

Kontserdil osaleb 13 koori: Elva gümnaasiumi neidudekoor, Elva gümnaasiumi õpetajate naiskoor, Tartu ülikooli akadeemilise naiskoori vilistlaskoor, kliinikumi naiskoor, neidudekoor Kurekell, naiskoor Emajõe Laulikud, Tartu laulupeomuuseumi segakoor, Elva segakoor Ave, kammerkoor So-Le-Mi-Jo, Tartu üliõpilassegakoor,kammerkoor Helü, Hugo Treffneri gümnaasiumi segakoor Anima ja kammerkoor A. Le Coq.

Filmikontserdi korraldavad **Tiigi seltsimaja** ja **Tartuff**.

Üritus leiab aset **esmaspäeval, 13. augustil kell 22**. Tartuffi avatseremoonia läheb lahti 15 minutit varem. Kontserdile järgneb kell 23.30 Sydney Pollacki igihalja armastusfilmi „Minu Aafrika" seanss.

PÖFFi armastusfilmide festival Tartuff

leiab aset 13.-18. augustini. Tegemist on Baltikumi suurima vabaõhufilmifestivaliga, mis muudab Tartu raeplatsi kuueks õhtuks hiiglaslikuks kinosaaliks.

Kolmepäevane Emajõe festival
kutsub jõele ja jõe äärde

10.-12. augustini kestev Emajõe festival pakub rohkelt tegevusi jõel ja kallastel.

Reedel, 10. augustil saab nautida erinevaid elamusi Emajõel. Toimuvad öised aerulaua- ja kanuuretked ning jõelaev Pegasuse 60. aastapäevale pühendatud reis Emajõel. Sõitu saadab Tartu Linnamuuseumi giid ning reisil saab teada, milline vaade avanes Tartule Emajõelt nii keskajal, kui ka Eesti Vabariigi sündides. Õhtu lõpetab meeleolukas simman Luunja sadamas asuvas Kapteni Kõrtsis.

Laupäeval, 11. augustil toimuva perepäeva tegevused koonduvad Kaarsilla ja Võidu silla vahelistele Emajõe kallastele. Toimub traditsiooniline kalapüügivõistlus Heade Võtete Jõgi ja selgitatakse välja ka „Emajõe latikakuningas 2018“. Lisaks toimub kalapüügi- ja kala suitsutamise õpituba. Kõik soovijad saavad püüda kala koos Tartu linnapea Urmas Klaasiga ning linnakirjaniku Mika Keräneniga.

Emajõe festivali lasteala toimub esmakordselt koostöös heategevusfondiga Minu Unistuste Päev. Sel päeval kogutakse raha viie Lõuna-Eesti raskelt haige lapse unistuste täitmiseks. Lastealal on kaasa löömas veel Eesti Meremuuseum, Jääaja Keskus, Tartu Loodusmaja ja nii mõnigi üllatustegelane. Loomulikult on kohal vetelpäästekoerad.

Esmakordselt on Emajõe festivali programmiga liitunud projekt Meeste Garaaž. Meeste Garaaži idee tuleneb ülemaailmsest liikumisest (ingl k. men's sheds), mis kogub järjest hoogu ning on jõudnud ka Euroopasse. Liikumise eesmärk on ühendada mehi läbi erinevate tegevuste.

Sukeldumisklubi Maremark koristab koos vabatahtlike sukeldujatega taas Emajõe põhja ning kaldaid. Eelmisel aastal koristuse käigus jõe põhjast leitud ankur on sel aastal taaskasutuses võistlusvahendina Emajõe rammumehe võistlusel. Võimalik on osaleda ekskursioonil „Emajõe mitu nägu“ ja kõigil festivali päevadel orienteerumismängus „Emajõe saladused“.

Päev läbi on võimalik liikuda jõetrammidega. Jõetrammidena liiguvad armastatud lodi Jõmmu, juubilarist jõelaev Pegasus, M/L Alfa ja viikingilaev Turm. Laevad liiguvad Karlova sadamast kuni Lodjakojani.

Laupäeval kell 18 stardib Pegasusele pühendatud jõeparaad. Jõeparaadile saab registreeruda festivali koduleheküljel. Jõeparaadi tervitavad rahvusvahelise puhkpillifestivali „Mürtsub Pill“ esinejad. Kell 20 astub üles noor muusik Tarvo Madsen, seejärel kell 20.30 toimub slackline`i maailmastaari Jaan Roose etteaste. Päeva lõpetab kell 21 algav Liis Lemsalu Band kontsert.

Pühapäeval, 12. augustil toimuvad erinevad sportlikud ettevõtmised nii Emajõel, kui ka kaldal. Tartu Turuhoone juures selgub Emajõe Rammumees 2018. Toimub seitsme silla ujumismatk ning aerulaua Eesti meistrivõistluste karikaetapp. Esmakordselt on plaanis täiesti uudne võistlus nimega „IDIPRUGAT PUS TNIRPS“ Siin tuleb võistlejatel läbida distants selg sõidusuunas.

Emajõe festivali korraldab Tartu linn ja toetavad Embach Ehitus ja Tartu Turg.

Festivali programm, esinejad ja uudised:
www.emajoefestival.ee/
www.facebook.com/EmajoeFestival
www.instagram.com/emajoefestival

Jõetrammide päevapiletid: https://www.piletimaailm.com/performances/73550-emajoe-festival-2018?lang=et_EE

Lisainfo:
Katrin Vask
Programmijuht-ürituste korraldaja
Tiigi seltsimaja
Katrin.Vask@raad.tartu.ee
5348 2682

Tartu linna idapoolne ümbersõidutee on valmis

Tartu viimaste aastakümnete suurim tee-ehitusobjekt – linna idapoolne ümbersõidutee on valmis. Ümbersõiduvõimaluste tutvustamiseks valmis Idaringtee hiljuti valminud kolmandast ehitusalast ka video.
Linnamajanduse osakonna juhataja asetäitja Andres Pooli sõnul valmis Idaringtee kolmas ehitusala lepingujärgseks tähtajaks - 18.juuliks 2018, “Liiklusele avasime kolmanda ehitusala juba eelmise aasta detsembris, sest enamik töid said selleks ajaks valmis ning tee sai talveks liiklusele avada,” rääkis Pool. Selle aasta kevadel sai teelõik pealmise asfaldikihi, tehti markeerimistööd, paigaldati klaasist müratõkked viaduktidele, korrastati ja haljastati tee keskel olevad haljassaared ja teepeenrad ning paigaldati istepingid.
Tartu idapoolse ümbersõidu kolmas ehitusala on 1,56 km pikkune teelõik Lammi tänava liiklusringist Räpina maanteeni. Lisaks uuele teelõigule ehitati tööde käigus osaliselt ümber ka Mõisavahe ja Nõlvaku tänav ning Soojuse tee. Luunja valda suunduvale Soojuse teele rajati eritasandiline liiklussõlm ning ehitatud on kaks kergliikluse viadukti, mis võimaldavad jalakäijail ja rattureil ohutult ringteed ületada.
Tartu idapoolse ringtee kolmanda ehitusala ehitas AS TREF, projekti koostas Toner-Projekt OÜ ja omaniku järelevalvet tegi AS Taalri Varahaldus. Kolmanda ehitusala kogumaksumuseks kujunes 6,9 miljonit eurot. Idapoolse ümbersõidutee kolmanda etapi ehitus algas 2017. aasta jaanuaris.
Idaringtee 1. ehitusala, mis kulgeb Postimaja liiklussõlmest Tartu vanglani, avati 2013. aastal ja 2. ehitusala - uus tee Tartu vangla juurest Lammi tänavani, koos Ihaste sillaga - valmis 2015. aastal.
Kolme ehitusala kogupikkus on 6,5 kilomeetrit ning kogumaksumus on 51,9 miljonit eurot, millest 85 protsenti rahastas Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfond ja 15 protsenti Tartu linn.
Idapoolne ümbersõidutee ühendab omavahel kaks riigimaanteed -Tallinn-Tartu-Luhamaa ja Tartu-Räpina-Koidula maantee, mis vähendab transiitliiklust linna teistel tänavatel. Samuti võimaldab Idaringtee kiiremaid linnaosade vahelisi liikumisi: Ropka ja Annelinna vaheline teepikkus vähenes umbes 3 km võrra ning enamikul osal uuest ringteest on lubatud sõidukiirus 70 km/h.

Lisainfo: linnamajanduse osakonna juhataja asetäitja Andres Pool,
tel 736 1286; 502 7891.
video: https://youtu.be/Hm7T7sSpcIA

Algab LEADER meetme projektitaotluste vastuvõtt

Tartumaa Arendusselts (TAS) avab peatselt 2018. a teise taotlusvooru.
Taotlusi saab esitada 27. augustist 10. septembrini.

Seoses taotlusvooru avanemisega toimub 29. augustil kell 10-12 Raadimõisa hotellis TASi infopäev. Infopäeval käsitleme LEADER-projektitoetuse taotlemisega seonduvaid teemasid.
Infopäeva täpsema kava edastame peatselt ning avaldame ka kodulehel
http://www.tas.ee/tartumaa-arendusseltsi-infopaev-29-august/.

Meetmete ja taotluse esitamise juhendmaterjalidega saab tutvuda TASi kodulehel http://www.tas.ee/taotlejale/projektitaotluse-esitamine/.

Kaunist suve jätku!
Heili Petkin
Tel. 7430088
heili@tas.ee

Elektrilevi annab soovitusi äikesekahjude ennetamiseks

Ilmaennustus lubab kuumade ja päikeseliste ilmadele vahelduseks paiguti äikest. See võib aga tekitada elektrikatkestusi ja kahjusid. Kuid kahju ennetamine on võimalik, kui tead, mida ja millal täpsemalt teha. Elektrilevi viis hoiatust:Voolu välja lülitamisest ei pruugi piisata!

Kõige kindlam viis elektroonikaseadmete kaitsmiseks on need seinakontaktist eemaldada. Suurt kahju põhjustab ülepinge, mida välgulöök tekitab. Tihtipeale on ülepinge seadme tööpingest mitu korda kõrgem. Selle tekkimiseks ei pea välk tabama maja, ohtlik on ka kaugem kilomeetrite taha ulatuv äike, mis võib lüüa liinidesse või mõnda alajaama. Seega, kui seadmed on seotud elektriliinidega, on nad igal juhul äikesele haavatavad. Ohuallikaks seadmetele võivad olla ka internetijuhtmed – ülepinge võib tekkida ka sidevõrgus.

Parim kaitse on autos või majas varjumine!

Äike hakkab oma ohvrit valima ligi kolme kilomeetri kõrguselt ning valib maapinnale jõudmisel kõige paremini maandatud objekti ja ideaalis kõige lühema teekonna. Selleks võivad olla lagedal asetsevad üksikud puud või muud kõrgemad kohad, näiteks ka suitsusammas, mis majast kerkib. Inimese jaoks on ohtlikud lagedad alad, üksikute puude alla varjumine ja vees viibimine. Kõige ohtlikum neist on vees viibimine, sest inimene moodustab suure lageda ala peale kõrgema punkti. Samuti levib veekogu tabanud välgulöök pikalt mööda veepinda. Parimaks kaitseks on varjualuse otsimine mõnest hoonest või kinnisest autost. Autosõit äikse ajal on ohutu, kuna auto käitub Faraday puurina, kuid jälgida tuleb tugevaid tuuleiile ja langevaid puid.

Äikese ajal teeb kahju ka pagi ja rahe! Äikesetormidega kaasnevad mitmed erinevad ilmastikunähtused. Välgu kõrval on ohtlikud ka tugevad tuuled ehk äikesepagid ja rahe. Tugevad tuuled võivad lennutada oksi ja väiksemat prügi, kuid ka aiamööblit ja katuseid. Tuule poolt tekitatud kahju vältimiseks on mõistlik õues olevad lahtised esemed varju tõsta või fikseerimiseks kinnitada. Ka rahe võib suuri kahjusid tekitada, eelkõige on ohus inimesed, kellele suured rahekuulid võivad vigastusi tekitada. Kuid ohus on ka autod, mille kaitsmiseks on parim viis garaaži või katusealuse alla parkimine. Nende puudumisel on hea lahendus auto paksema tekiga katmine.

Maha kukkunud elektriliinid on eluohtlikud!

Äiksega kaasneb tihti tugev tuul ning võimsad äiksepagid, mis võivad liinidele langetada puid. Maha langenud elektrijuhtmega tuleb olla väga ettevaatlik, nendele ei tohi läheneda ega neid puudutada. Samuti ei tohi puutuda liinile langenud puid ja oksi – need sisaldavad teatud koguses vett, mis juhib hästi elektrit. Maha kukkunud ja pinge all olevale juhtmele lähenedes võib tekkida eluohtlik sammupinge – see tähendab, et maapinnast võib saada elektrilöögi juba kuni 8 meetri kauguselt (niiskete tingimuste korral kaugemaltki, kuni 20 meetri kauguselt). Kui olete sattunud maha kukkunud juhtme lähedusse, tuleb ohtlikust tsoonist väljuda võimalikult lühikeste sammudega ning jalgu lohistades. Kui olete kindel, et suudate tasakaalu säilitada, võib ka hüpata kaks jalga koos või ühel jalal, kuid tasub olla kindel, sest komistades tekib sammupinge käe ning jala vahel ja on suur oht, et vool läbib inimese tähtsaimat organit – südant. Pikkade sammudega või pikali olles on suur tõenäosus saada eluohtlik elektrilöök.

Elektrivõrgu rikete korral helista 1343, õnnetuse korral 112!

Maha kukkunud või muul moel kahjustunud elektriliinidest teata koheselt Elektrilevi rikketelefonil 1343. Õnnetuse korral helista hädaabinumbril 112.

Peeter Liik
Kommunikatsioonispetsialist
Elektrilevi OÜ
Kadaka tee 63, 12915 Tallinn
Tel: 55548206
e-post: peeter.liik@elektrilevi.ee

PAKUME TÖÖD PUHASTUSTEENINDAJALE ILMATSALUS
TÖÖAEG: ÕHTUNE
INFO: KETLIN 51922278

Valla Elu 20 aastat tagasi

Pöördumine

Tähtvere vald on üks tüüpilisemaid Eestis, kus on mitmeid linnatüüpi asulaid ja hajutatud, väikemajadega külasid.

Probleemid on suuremad just linnatüüpi asulates nagu Märja, Ilmatsalu, Rahinge, Vorbuse. Vallavolikogu otsustas ellu kutsuda kommunaal- ja ehituskomisjoni nendes asutustes esilekerkinud probleemide lahenduste leidmiseks. Komisjoni kuuluvad peale minu veel Henno Tsahkna Märjalt, Tiina Sirge Rahingelt, Indrek Aavik vallavalitsusest ja Tõnu Palsi OÜ Ilmatsalu Soojusest. Lisaks komisjonile komplekteeriti vallavalitsuse juurde ehitusnõuniku ja keskkonnaspetsialisti ametikohad.

Kommunaalmajanduse probleemid on meie vallas murettekitavad juba aastaid. 1998.a. sai loodud kaks uut iseseisvat osaühingut - Ilmatsalu Soojus ja Märja Soojus. Need kaks osaühingut peavad lahendama kütte-, vee- ja kanalisatsiooniga seonduvad asjad.

Üle mitme aasta on hoogustunud ehitustegevus vallas. Pooleliolevaid ehitisi on üle 30. Sel aastal on vastu võetud seitse maja ja tootmishoonet. Palju on ka omavolilisi ehitisi, millest tuleb juttu järgnevatel lehekülgedel.

Soovitan alati kommunaalmajanduses ja ehitustegevuses tekkivate probleemidega pöörduda valla spetsialistide poole.

Jõudu ja edu soovides

Toomas Pettai
Kommunaal- ja ehituskomisjoni esimees

Neljandat korda peeti avatud talude päeva

Neljas üle-eestiline avatud talude päev peeti maha 22. juulil.

Kokku oli sel päeval avatud 296 talu/ettevõtet üle Eesti, sh 43 talu Harjumaalt, 6 Hiiumaalt, 13 Ida-Virumaalt, 10 Jõgevamaalt, 12 Järvamaalt, 10 Läänemaalt, 24 Lääne-Virumaalt, 18 Põlvamaalt, 39 Pärnumaalt, 16 Raplamaalt, 21 Saaremaalt, 28 Tartumaalt, 15 Valgamaalt, 20 Viljandimaalt ning 21 Võrumaalt.

Esmakordselt osales talude päeval 90 talu/ettevõtet, ülejäänud on juba n-ö "vanad kalad".

Võrdlusena:

- 2015. a oli avatud 148 talu
- 2016 - 234 talu
- 2017 - 280 talu

Kokku tehti taludesse üle 162 tuhande külastuse. Seda on väga-väga palju!!!

Võrdlusena:

- 2015.a - üle 45 tuhande külastuse
- 2016.a - üle 83 tuhande külastuse
- 2017.a - üle 121 tuhande külastuse

Neid talusid, kes oma külastajate arvuks registreerisid 1000 või üle 1000 külastaja oli lausa 44! Keskmine külastajate arv talu kohta oli üle 500 (kui võtta välja Andre farm 6500 ja Konju kitsefarm 5200 külastajaga ning kõige vähema külastajate arvuga talud. Võrdlusena 2016.a oli see arv üle 300 ja 2017.a üle 400. Ka see näitab, et sel aastal oli avatud talude päev eriti populaarne!

Tähtverest osales üle-eestilisel avatud talude päeval teiste seas ka Aiasõber OÜ. Fotol juhendatud ringkäik püsililede kollektsiooniaias.

Kehakinnitust sai improviseeritud kodupuhvetist. Fotod Lembit Kaarna

Siinkohal saite vist juba aru, et ka järgmisel aastal tuleb avatud talude päev!? Praegu oleks küll patt see üritus ära kaotada, sest tegemist on oodatud sündmusega nii taludele kui ka külastajatele. Millal toimub? Eks ikka järgmise aasta juulis. Suure tõenäosusega ikka enam-vähem samal ajal, kuid püüame sellest aegsalt teada anda.

Reve Lamburi pikemat kirjutist refereeris Lembit Kaarna

Lisainfo:

Põllumajandusuuringute keskuse Maaelu võrgustikutöö osakond

529 8009

Aiataimede kastmisest

Üle mitme-setme aasta on eesti maad tabandanud pikaajaline leitsaku ja põuaperiood. Paljud aiapidajad on viimasel ajal minu käest küsinud nõu aiataimede kastmise osas. Püüan siinses kirjutises välja tuua mõningad kastmise nö rusikareeglid.

Meil siin Tähtveres on enamasti tegemist savirikaste muldadega. Savika pinnase kiiduväärsed omadused on hea niiskust hoidvus ja suhteliselt kõrge mullaviljakus. Tänu mainitud asjaolule ei pea meie piirkonnas aiataimi kastma nii sageli, kui seda võib tarvis olla liivastel läbijooksvatel pinnastel.

Tähtsamad kastmise reeglid:

1. Ilma vajaduseta aiataimi mitte kasta. Kui taimedele on valitud nende kasvunõuetele vastav kasvukoht, siis pole tarvis korralikult juurdunud taimede puhul kastmisega vaeva näha – ka pikaajalise põua tingimustes mitte. Vajalik on tunda oma aiataimede veevajadust ning muid kasvunõudeid.

2. Kasta tuleks pigem harvem andes pigem rohkem vett korraga. Kastmisvett peab andma taimedele niipalju, et see jõuaks juurestiku alumise osani. Lihtne veenduda: umbes tund pärast kastmist võta labidas ja kontrolli. Kui vesi on jõudnud labida lehe alumise tipuni, on kastmine olnud piisav. Kui mitte, siis tuleb vett juurde anda.

Ebapiisava kastmise tulemusena muutuvad aiataimed põuatundlikumaks, kui nad olid enne kastmist ja halveneb ka nende talvitumiskindlus. Mainitud asjaolu tuleneb sellest, kui taim harjub vett saama pinnalähedasest mullakihist ja piltlikult väljendudes keerab juured ülespoole.

Ideaalne kastja on looduslik vihm. Teisele kohale asetub kastmisvee kvaliteedi osas pinnavesi, seejärel kaevu ja puurkaevu vesi ning veevärgi vesi, mis on mahutis eelnevalt mõne päeva seisnud ja soojenenud. Otse kraanist külma veega kastmine on kohane vaid juhul, kui teisi võimalusi ei ole taimede elushoidmiseks.

Taimede veetarve on alati suurem nende aktiivse kasvufaasi ja õitsemise ajal. Pärast õitsemist ei ole pinnases kasvavate aiataimede kastmine enam kohane, taimede elutegevus keskendub valmistumiseks eelseisvaks talveks ja puhkeperioodiks. Potitaimede kastmist tuleks vähesel määral siiski mõnda aega veel jätkata, kuna potis kasvavad taimed kuivavad märksa kiiremini.

Parim kastmisaeg. Kastmist tuleks alustada enne, kui kuivus on jõudnud taimede kasvule avaldada mõju. Kuna täpselt saabub õige aeg, seda saab igaüks ise katseeksituse teel ja kogenud aiapidajate näpunäidete varal enesele selgeks teha. Kastmiseks sobib paremini õhtupoolik, mil keskpäevane palavus on juba möödas. Kasta tuleks selliselt, et lehestik jõuaks enne öö saabumist ära kuivada.

Kõige säästlikum viis aiataimede kasvatamiseks on valides taimed oma aeda ja istutusaladele vastavalt seal olevatele kasvutingimustele, mis vastavad võimalikult täpselt taimede kasvunõuetele. Kasvunõudeid ei saa inimene muuta, küll aga saab vähemal või suuremal määral muuta kasvutingimusi taimedele soodsamaks. See omakorda on seotud kuludega, mida õige valiku korral saab hõlpsasti minimeerida.

Lembit Kaarna
Lillekasvatuse meisteraednik

Põuaperioodil istutavaid taimi tuleb kasta väga põhjalikult ja regulaarselt kuni sügisvihmade alguseni. Foto: Aiasõber oü pildipank

Ilmatsalu Muusikakool

võtab vastu uusi õpilasi

klaveri-, akordioni-, kitarri- ja plokkflöödi erialale.

VASTUVÕTUKATSED

1. klassi astuda soovijatele

toimuvad

neljapäeval, 6. septembril

kell 12.00 – 14.00

3. korruse muusikaklassis.

Ette valmistada lihtne lastelaul.

Ootame uusi lapsi ka muusikakooli eelklassi.

Eelklassi võtame vastu lapsi katseteta

lapsevanema avalduse alusel

Soovi korral info: ragnekas@gmail.com ; tel. 5234453

Väljaandja: Tartu linnavalitsus
Toimetaja: Lembit Kaarna Tel 551 0131
e-post aiasober@aiasober.ee
Levi OÜ Aiasõber
Küljendus ja trükk: OÜ Tarmest